

11 martie 2016

D. nr. 83

Aviz

**la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului
contravențional nr.218-XVI din 24.10.2008**

(nr. 9 din 26.01.2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu și, în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul Parlamentului, expune următoarele.

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost propus cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fiind în corespundere cu art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Scopul promovării prezentului proiect de lege este eliminarea lacunelor legislative depistate ca rezultat al aplicării legislației din domeniul supravegherii fitosanitare, sanitar-veterinare, siguranței, calității și igienei produselor alimentare, controlului semincer, stabilirii unor sancțiuni contravenționale pentru faptele interzise de actele legislative și normative din domeniul agroalimentar, dar care nu se regăsesc în Codul contravențional, prevenirii faptelor de cruzime și violență față de animale.

3. Implementarea prezentului proiect nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

4. Deși formal, inițiativa legislativă corespunde rigorilor procedurale stabilite de lege, totuși obiectul reglementării prezentului proiect, ține de politica sancționării pecuniare exercitată de stat ca măsură de constrângere statală, atribuție ce-i revine de drept Ministerului Justiției. În acest context, considerăm necesar consultarea prealabilă a poziției Ministerului Justiției.

De asemenea, menționăm că conform art.414, din Codul contravențional al Republicii Moldova, în varianta propusă de autori, autoritatea administrativă abilitată cu dreptul de a constata contravențiile prevăzute de articolele din cod supuse modificării și completării prin prezentul proiect de lege, urmează să fie

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor. Astfel, considerăm necesar consultarea opiniei și a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

II. Considerațiuni de drept

5. În vederea asigurării utilizării uniforme și corecte a terminologiei juridice, în conținutul actelor legislative, la pct.5 din proiect, sintagma „se modifică și”, urmează să fie exclusă. În acest sens, pct.5 urmează să fie redat astfel „**Articolul 157** va avea următorul cuprins:”.

6. La pct.6 din proiect autorii propun, completarea art.158 din Codul contravențional al Republicii Moldova cu un nou alineat (3), care stabilește sancționarea sub formă de amendă aplicată persoanei fizice și persoanei cu funcție de răspundere, pentru „permiterea accesului câinilor și pisicilor în exploatațile de animale și în unitățile de procesare, fabricare sau depozitare a produselor alimentare destinate consumului uman, în piețe și târguri...”. Considerăm că dispoziția respectivă poartă un caracter echivoc și ambiguu, și nu corespunde art.19 lit.a) din Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 care prevede că „frază se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat”. Totodată, dat fiind faptul că proiectul de lege vizează modificarea și completarea Codului contravențional, propunerile înaintate de autori la pct.6 din proiect urmează să fie racordate și la prevederile art.53 alin.(3) din Legea nr. 780/2001.

Recomandăm autorilor reformularea dispoziției înaintate de autori la pct.6 din proiect prin prisma reglementărilor legislative enunțate mai sus.

7. La pct.7 din proiect autorii propun redacție nouă a art.183 din Codul contravențional, care prevede sancțiuni pentru introducerea pe teritoriul țării, producerea, comercializarea, publicitatea, reambalarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar, fertilizanților și a produselor farmaceutice de uz veterinar, fără certificate de conformitate, neomologate, contrafăcute și/sau neînregistrate. Menționăm că, dispoziția actuală a art.183 din Codul contravențional stabilește sancțiuni pentru daunele provocate semănăturilor, plantațiilor sau recoltei strânse de culturi agricole ce se află în câmp. Respectiv, conform modificărilor propuse de autori, care constau în înlocuirea unui text cu altul, daunele provocate semănăturilor, plantațiilor sau recoltei strânse de culturi agricole ce se află în câmp, nu va mai reprezenta componentă de contravenție, iar acest fapt prejudiciabil nu va mai putea fi supus sancționării. Art.35 alin.(4) din Legea nr. 780/2001 prevede că „În cazul completării actului legislativ cu unul sau mai multe elemente structurale, acestea primesc numărul părții (cărții), titlului, capitolului, secțiunii, articolului, alineatului sau al subdiviziunilor acestuia, după care se adaugă și indicii respectivi.”

În acest sens, recomandăm autorilor să nu înlocuiască dispoziția art.183 din Codul contravențional, ci să introducă un articol nou 183¹ care să conțină prevederile pct.7 din proiect.

Atragem atenția că, în sancțiunea de la alin.(1) pct.7 din proiectul de lege, autorii propun stabilirea sancțiunii sub formă de amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicate persoanei fizice. Menționăm că, acest fapt este în contradicție cu prevederile art.34 alin.(2) din Codul contravențional care stabilește că amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 150 de unități convenționale.

Recomandăm autorilor, racordarea dispoziției susnumite la prevederile art.34 alin.(2) din Codul contravențional.

8. La pct.8 din proiect, autorii propun substituirea cuvântului „chimicalelor” de la art.189 alin.(2) din Codul contravențional cu sintagma „produsele de uz fitosanitar”. Menționăm că, din contextul dispoziției art.189 din Codul contravențional, varianta corectă a sintagmei „produsele de uz fitosanitar”, urmează să fie „produselor de uz fitosanitar”.

9. La pct.9 din proiect, autorii propun introducerea după art.189 din Codul contravențional patru articole noi: 189¹, 189², 189³, 189⁴. Menționăm că autorii, în art.189³ și art. 189⁴ din proiect operează cu sintagme și expresii precum, „încălcarea regulilor obligatorii, ce se efectuează pentru combaterea dăunătorilor”, „nerespectarea standardelor obligatorii”, sau „nerespectarea altor acte normative”. Aceste expresii juridice nu respectă principiul preciziei, clarității și previzibilității normelor juridice, deoarece destinatarii normei juridice respective vor fi lipsiți de posibilitatea de a lua cunoștință cu normele ce li se invocă. Totodată, principiul legalității presupune că prevederile normei juridice trebuie să fie suficient de accesibile, precise și clare, iar art.5 alin.(1) și (2) din Codul contravențional prevede expres că „Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională, iar aplicarea prin analogie a legii contravenționale sînt interzise”.

Recomandăm autorilor să indice în proiectul de lege, exact actele normative care conțin reguli obligatorii fitosanitare și de protecție a mediului.

10. La pct.13 din proiect, autorii propun completarea art.349 din Codul contravențional cu un alineat nou (6) care prevede aplicarea sancțiunii sub formă de amendă pentru ”Împiedicarea activității legitime a inspectorilor din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor prin neadmiterea lor la efectuarea controlului inițiat în limitele legii, prin împiedicarea accesului în încăperi sau pe teritoriul pasibil controlului...”. Totodată, autorii propun la pct.11 alin.(13) din proiect, aplicarea sancțiunii sub formă de amendă pentru sacrificarea animalelor neidentificate și neînregistrate, iar în calitate de autoritate cu drept de constatare și

soluționare a contravenției respective sa fie Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Menționăm că, potrivit art.11 alin.(2) din Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor nr. 231-XVI din 20.07.2006, se permite sacrificarea animalelor în alte locuri decât în unități de sacrificare autorizate de serviciul sanitar veterinar, în cazul în care carnea și produsele provenite din aceasta nu sînt destinate comercializării, fiind utilizate pentru consum propriu. Respectiv, reieșind din această prevedere legală, rezultă că animalele pot fi sacrificate și la domiciliu. Art.427 alin.(2) din Codul contravențional prevede expres că „Cercetarea domiciliului fără permisul persoanei căreia i se lezează dreptul la inviolabilitatea domiciliului se efectuează cu autorizația instanței de judecată”. În acest sens, dacă inspectorii din cadrul ANSA, în temeiul împuternicirilor delegate prin pct.13 din proiect, vor dori să inițieze un control la domiciliul persoanei pentru a stabili dacă animalul (animalele) sacrificate, au fost sau nu înregistrate, trebuie de asemenea să se conformeze prevederilor art.427 alin.(2) din Codul contravențional.

În concluzie, pentru a evita eventualele abuzuri din partea persoanelor care urmează să aplice norma prevăzută la pct.11 alin.(3) corelat cu pct.13 din proiectul de lege, prin aplicarea sancțiunii sub formă de amendă persoanei fizice care nu permite accesul în domiciliu pentru persoana din cadrul autorității competente să constate contravenția, fără ca acesta din urmă să prezinte autorizația instanței de judecată, considerăm necesar includerea acestui fapt în dispoziția alin.(6) de la pct.13 din proiect.

11. Proiectul de lege dat urmează a fi supus consultării publice obligatorii, conform cerințelor art.21 din Legea nr.780/2001.

12. În contextul obiecțiilor expuse în aviz, menționăm că textul proiectului de lege, urmează a fi redactat și ajustat la exigențele normelor tehnicii legislative, precum și a prevederilor Legii nr. 780/2001.

Ținând cont de cele sus expuse, menționăm, că asupra oportunității adoptării prezentului proiect de lege, urmează să se pronunțe Parlamentul Republicii Moldova în ședința sa plenară.

Ion CREANGĂ

Șef Direcție